

Kunnskapsdepartementet - KD

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 23/03569-2
Arkivkode: ---
Eva Margrethe
Saksbehandler: Kvalvaag/ Beatrice
Dankertsen Hennyng
Deres referanse: 23/2381
Dato: 02.11.2023

Høringsuttalelse - Forslag til endringer i forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter

Det vises til høringsbrev av 15.08.2023, med høringsfrist 15. november 2023. KS gir med dette sine kommentarer og innspill til høringsspørsmålene. Høringssvaret er utarbeidet i samråd med KS Innkjøps forum (KSI).

Det er viktig for KS å øke antall læreplasser for å sikre ungdom og voksne en mulighet til å fullføre til fagbrev. Vi støtter likevel ikke regjeringens forslag til endringer i forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Begrunnelsen for dette følger nedenfor.

1. Overordnede betraktninger og oppsummering av KS sitt innspill

Forslaget fremstår som uklart, særlig byrdefullt og arbeidskrevende. Det vil være særlig vanskelig å vurdere om det foreligger «særlig behov» innenfor hvert enkelt lærefag. Det kan ikke forventes at oppdragsgiver sitter med detaljkunnskap mht. hvilket lærefag de ulike kontraktene omfatter. Kravet om at minst 10 prosent av de som deltar i arbeidet, skal være en lærling innenfor hvert enkelt lærefag, samt at det alltid skal være minst en lærling til stede på arbeidet, vil fort bli uforholdsmessig og konkurransebegrensende. Det vil også være vanskelig å etterleve for leverandører, samt å kontrollere for oppdragsgivere.

2. Svar på spørsmål som stilles i høringsnotatet

Regjeringen har i sitt høringsnotat stilt en rekke spørsmål til høringsinstansene. Våre vurderinger av regjeringens forslag kommer frem i svarene på spørsmålene som er gjengitt nedenfor.

a) Vil forslaget bidra til å løse utfordringene som er skissert i kapittel 2.1 over i dette høringsnotatet?

Innledende kommentar til spørsmål a)

Om forslaget vil løse utfordringene som er skissert, er selvsagt for tidlig å si, men KS ser behov for at krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter blir tydeligere og enklere å gjennomføre for leverandører og enklere for oppdragsgivere å kontrollere.

For at oppdragsgiver skal unngå betydelig merarbeid, må det foreligge en felles lett tilgjengelig oppdatert oversikt, som viser hvor det er et særlig behov for lærlinger innenfor de ulike lærefagene. Denne oversikten må også gjøres godt kjent.

Det nye forslaget til endringer i forskriften om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter, kan få noen konsekvenser som ikke er belyst i høringsnotatet.

Forslaget har som mål å løse tre utfordringer:

- a) «Etter dagens regel gjelder plikten til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter bare dersom det er *«særlig behov»* for læreplasser innenfor bransjen. Forskriften definerer at det er et særlig behov når det er klart flere søkere til læreplass enn antall inngåtte lærekontrakter i et **utdanningsprogram**. Evalueringsrapporten fra Oslo Economics viser at det er vanskelig for oppdragsgivere å vurdere hvilke bransjer som har et særlig behov. Oppdragsgivere oppgir at dette fører til uklarheter ved klausulen og betydelig merarbeid. Det kan også gjøre klausulen mindre treffsikker ved at det blir stilt krav om bruk av lærlinger i bransjer der det ikke er et slikt «særlig behov», og at det ikke blir stilt krav der det faktisk er «særlig behov».

Departementet foreslår; Å innføre et krav om minst ti prosent og alltid minst en person, av de som deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten skal være en lærling, når det er særlig behov for læreplasser i **lærefaget**.

Det vises til at behovet må vurderes ut fra offentlig statistikk over søkere til læreplasser og inngåtte lærekontrakter. Hva viser denne statistikken, behov for flere læreplasser eller behov for flere lærlinger? Kravet bør knyttes til det regionale arbeidsmarkedet, men også det kan bli misvisende. Den demografiske utviklingen viser at det blir vedvarende mangel på arbeidskraft i hele landet i lang tid fremover.

KS støtter intensjonen og ønsket om at det tilbys læreplasser i lærefag der det faktisk er «særlig behov». Men, for å kunne vurdere behovet for læreplasser i om lag 180 lærefag, mot tidligere 10 utdanningsprogram, vil det kreve en meget god oversikt over de enkelte lærefagene, noe som ikke kan forventes at oppdragsgivere innehar. KS mener at den konkrete vurderingen om behov for læreplasser i det enkelte lærefag, fremstår som vanskelig for oppdragsgiver, svært detaljert og lite fleksibelt.

Det er uklart i høringsnotatet om kravet om «særlig behov» er knyttet til nasjonale eller regionale tall. Praktiseringen av kravet kan ikke få den konsekvens at lærlinger må flyttes landet rundt for at leverandøren skal kunne oppfylle kravet. Det vil jo i så fall kunne by på praktiske problemer og en tilleggskonstand for leverandør som da også må tilby bopel.

KS vil oppfordre departementet til å gi utfyllende og konkret veiledning for når det skal stilles krav om lærlinger og i hvilke lærefag, også knyttet opp mot geografisk sted. Siden disse forholdene vil kunne endre seg over tid, må en slik veiledning være dynamisk.

Utdanningsdirektoratets statistikk må tilfredsstillende innkjøpernes behov. Det er behov for veiledning om hvordan denne statistikken skal brukes og hvilke vurderinger innkjøperne må gjøre. Innkjøperne må kunne dokumentere at vilkårene er oppfylt, og har derfor behov for klare og enkelt tilgjengelig informasjon.

- b) «Evalueringen fra Oslo Economics, viser også at dagens krav til lærlinger kan oppfylles ved at bedrifter tilsetter en lærling, men som i liten grad får lov til å **være med på arbeidsplassen**. Det er i strid med formålet med forskriften at lærlinger gjenbrukes i ulike kontrakter uten å delta i arbeidet.»

Ønsket om, og behovet for, at lærlingene deltar i det faktiske arbeidet på arbeidsplassen, der det anses for å være forholdsmessig, er tydeligere i den nye forskriftsendringen. Det omtales som en plikt at nedre grense er at minst en lærling skal delta i arbeidet.

Samtidig skriver departementet i høringsnotatet at kravet om at en lærling «alltid» skal delta i arbeidet gjelder så lenge det er relevant og forholdsmessig. Det er altså ikke et absolutt krav som skal tolkes bokstavelig.

Vi ser imidlertid en utfordring i hvordan dette skal gjennomføres i praksis, da det ikke er gitt at lærlingen får relevant opplæring sett opp mot læringsmålene ved å måtte tas ut av et oppdrag for å oppfylle kontraktens krav til tilstedeværelse. Det vil også være svært byrdefullt og nesten umulig for oppdragsgiver å kontrollere at det faktisk alltid er minst en lærling til stede.

Vi ser at forskriften kan være utfordrende for innkjøperne å følge opp og kontrollere i praksis og krever at det innføres sanksjoner i kontraktene. For at forskriften skal virke etter sin hensikt, må det oppstilles egnede sanksjoner, slik at konsekvensen av overtredelse fra leverandørens side, ikke får uheldige konsekvenser for oppdragsgiver.

- c) «Behovet for læreplasser og fagarbeidere er stort og vedvarende. Utdanningsdirektoratets statistikk for de siste årene viser at om lag 75–78 prosent av søkerne får læreplass. Det betyr at om lag 6000 søkere årlig ikke får læreplass. Sannsynligheten for å fullføre videregående opplæring er større for de som har fått læreplass enn de som ikke har fått plass. Det er derfor **behov for å rekruttere flere lærebedrifter og læreplasser.**»

De siste 10 årene har antall elever som tilbys læreplass økt hvert eneste år. Ifølge de siste tallene fra Utdanningsdirektoratet, får flere enn 8 av 10 søkere en læreplass. I denne sammenhengen er det viktig å merke seg at 9 av 10 søkere innen bygg- og anleggsteknikk fikk lærekontrakt i 2022. Dette er, slik vi ser det, et resultat av et målrettet samarbeid mellom bransjen og fylkeskommunene. Dette arbeidet har fungert og må få lov til å fortsette langs samme spor.

Det er fagområder som fortsatt mangler læreplasser, men det er først og fremst statlige og kommunale bedrifter som enda ikke har klart å utnytte eget potensial på samme måte som i privat næringsliv. Oppmerksomhet og innsats bør derfor i større grad rettes mot de bransjene og fagområdene som har større utfordringer.

Forslaget til forskriftsendring vil forhåpentligvis bidra til å rekruttere flere *læreplasser*, men om forskriftsendringen vil bidra til å rekruttere flere *lærebedrifter* er tvilsomt.

Vi registrerer at det i høringsnotatet er vist til at innføringen av lærlingeklausulen ikke har gitt ønsket effekt. Vi stiller derfor spørsmål ved om det er hensiktsmessig å innføre et strengere krav fremfor å sikre at oppdragsgivere gjennomfører bedre kontroll og oppfølging av dagens krav.

Det er uklart om det gjelder et krav til 10 prosent innenfor hvert lærefag som er omfattet av kontrakten. Dette innebærer i så fall en betydelig skjerpelse fra dagens forskrift og kan være vanskelig for leverandørene å innfri. I så fall vil det trolig føre til flere lærebedrifter, samtidig som det vil gjøre det vanskeligere for leverandørene å innfri lærlingekravet.

b) Finnes det andre hensiktsmessige måter å definere når det er særskilt behov for læreplasser enn det som høringsnotatet foreslår?

KS synes det er uklart hva høringsnotatet egentlig foreslår. Men det vil være mulig å gi en regional oppdatert statistikk hvert år utpå høsten per lærefag, som kan vise hvilke fag som har størst behov for læreplasser. Utfordringen for bransjen kan bli at det kan variere fra år til år hvilket lærefag som har et særlig behov. Det bør utredes nærmere hvordan dette kan slå ut for ulike bransjer. I konjunkturutsatte bransjer kan det oppstå et gap mellom behov og tilgang på lærlinger, som verken skoleeier eller bransje kan løse på kort sikt.

C) Er kravet om at minst ti prosent av arbeidet skal utføres av lærlinger hensiktsmessig, eller bør kravet settes høyere eller lavere?

C.1. Når gjelder kravet?

Dagens forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter gjelder for anskaffelser med en verdi på minst 1,3 millioner for statlige oppdragsgivere og med en verdi på minst 2,05 millioner for andre oppdragsgivere, herunder kommuner og fylkeskommuner som er den gamle EØS-terskelverdien for (varer og) tjenester. I tillegg må kontrakten ha en varighet på mer enn 3 mnd. Det er ikke foreslått endringer i innslagspunktet for når forskriften kommer til anvendelse. Innslagspunktet er ikke oppjustert etter EØS-terskelverdien ble oppjustert. For å hindre for mange ulike innslagspunkt bør det heller stå at innslagspunktet er lik den til enhver tid gjeldende EØS-terskelverdi for (varer og) tjenester¹.

C.2. Betydningen av forslaget

Forslaget om at oppdragsgiver skal stille «*krav om at leverandører er tilknyttet en lærlingordning, og at minst ti prosent og alltid minst en person av de som deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten skal være lærling*», er en betydelig skjerpelse av dagens bestemmelse. Etter dagens forskrift er det tilstrekkelig at hovedleverandør eller en av underleverandørene er lærling bedrift og at en eller flere lærlinger deltar i arbeidet. Det gir leverandør stor fleksibilitet med hensyn til å oppfylle kravet.

Regjeringens forslag synes imidlertid å innebære et krav om 10 prosent lærlinger innenfor alle fag hvor det er relevant å benytte arbeidskraft med fag – og svennebrev. Det betyr i så fall at hovedleverandør må enten selv ha lærlinger innenfor alle fagområder eller knytte til seg underleverandører som har lærlinger innenfor de ulike fagområdene. Dette setter store begrensninger både for hvilke leverandører som kan være hovedleverandør og hvilke underleverandører hovedleverandør kan knytte til seg. Kravet fremstår dermed i utgangspunktet som uforholdsmessig og unødig konkurransebegrensende i strid med anskaffelsesloven § 4.

Det fremkommer videre av høringsnotatet at:

«Den samlede bruken av lærlinger skal ikke være mindre enn at en lærling alltid deltar i arbeidet når dette er relevant og forholdsmessig. Kravet om at en lærling «alltid» skal delta må tolkes i lys av bestemmelsens andre og tredje ledd. Dette innebærer at lærlingen skal delta så lenge det er relevant å benytte arbeidskraft med fag- eller svennebrev, og når dette må anses forholdsmessig etter kontraktens innhold og omfanget av arbeidet der det er relevant å benytte arbeidskraft med fag- eller svennebrev. Det er altså ikke et absolutt krav som skal tolkes bokstavelig.»

Kravet på 10 prosent skjerpes dermed ytterligere ved at en lærling alltid skal delta i arbeidet – den reelle prosentandelen vil derfor kunne bli langt høyere enn 10 prosent. På oppdrag hvor det kun er behov for et fåtall eller én fagarbeider for utførelsen av oppgaven, vil prosentandelen dermed kunne bli 50 prosent. Det fremstår som uforholdsmessig høyt og fordyrende.

---

¹ Selv om EØS-terskelverdien for bygge- og anleggskontrakter er vesentlig høyere.

C.3. Forholdsmessighetsvurdering

Departementet foreslår å opprettholde bestemmelsen i § 6 andre ledd om at plikten kun gjelder så lenge kravet ikke må anses som uforholdsmessig etter kontraktens innhold, omfanget av arbeidet der det er relevant å benytte arbeidskraft med fag- eller svennebrev eller andre forhold.

Det fremgår videre av høringsnotatet at:

«I likhet med hva som gjelder for dagens krav om en eller flere lærlinger, vil departementets forslag til krav om ti prosent lærlinger i oppfyllelsen av kontrakten i noen tilfeller kunne avvikes dersom det ikke er forholdsmessig. Behovet må vurderes ut fra offentlig statistikk over søkere til lære plasser og inngåtte lærekontrakter.»

Det er positivt og nødvendig etter anskaffelsesloven § 4, at kravet er underlagt en forholdsmessighetsvurdering.

Selv om det kan foreligge et særlig behov nasjonalt, kan det dog likevel være uforholdsmessig å stille krav til lærlinger f.eks. i Trondheim, fordi det ikke er et behov for lærlingplasser i region. Likeså kan det tenkes at det er behov for lærlingplasser regionalt, men ikke nasjonalt.

For at forholdsmessighetsvurderingen skal være forenlig med anskaffelsesloven § 4, må dessuten forholdsmessighetsvurderingen være knyttet opp til den konkrete kontrakten og ikke *«ut fra offentlig statistikk over søkere til lære plasser og inngåtte lærekontrakter.»*

Det kan være uforholdsmessig å stille et krav til 10 prosent lærlinger i den konkrete anskaffelsen dersom f.eks. kontrakten omfatter mange ulike fag og kontraktsverdien er lav, ettersom kontrakten dermed vil bli mye dyrere for oppdragsgivere eller det vil være vanskelig å knytte til seg nok underleverandører som har lærlinger innenfor de ulike fagområdene. Et slikt krav kan derfor begrense konkurransen unødig i strid med anskaffelsesloven § 4, selv om behovet for lærlinger som sådan er til stede.

Et krav om at *«en lærling alltid deltar i arbeidet»* vil fort også bli uforholdsmessig f.eks. i det enkelte avropet innenfor en rammeavtale på håndverkertjenester hvor det konkrete oppdraget kun krever én arbeidstaker. Dersom en lærling alltid skal delta på arbeidet, vil det for det første kunne forsinke arbeidsprosessen, fordi lærlingen er opptatt på et annet oppdrag hvor det er et tilsvarende krav. For det andre vil det være vanskelig å følge opp kravet.

Innenfor en rammeavtale på eksempelvis håndverkertjenester kan oppdragsgiver ha flere samtidige avrop. Avropenes verdi varierer i størrelse og omfang. Arendal kommunen har informert oss om at Arendal Eiendom KF så langt i år, har 1000-1500 avrop under rammeavtalen på håndverkertjenester. Det vil være særlig ressurskrevende å kontrollere at en lærling deltar på alle disse avropene.

Dersom det alltid må være med en lærling på alle slik oppdrag vil det i tillegg kunne føre til mye dyrere kontrakter for kommunene. Det samme vil gjelde ved innleie av en helsefagarbeider hvor oppdragsgiver også da alltid måtte leie inn en lærling i tillegg for å tilfredsstillere kravet om at en lærling alltid må være til stede.

Det samme vil gjelde for eksempelvis for vekttertjenester. I tillegg, på de fleste oppdrag hvor kommunen benytter vekttertjenester innenfor helse, omsorg, psykisk helse og rus, kan det være utfordrende situasjoner hvor også politi må kobles på. Det samme kan gjelde i barnevernssaker. Det er ikke alltid hensiktsmessig å ha en lærling med på alle disse oppdragene og kan i noen tilfeller bidra til økt risiko i oppdragene.

Vi kan ikke se at regjeringen har hensyntatt dette i sin vurdering av de samfunnsøkonomiske konsekvensene av forslaget.

C.4. Unntak for kravet

Det fremkommer dessuten i høringsnotatet at kravet om ti prosent bare skal kunne avvikes i *noen tilfeller* dersom det ikke er forholdsmessig. Anskaffelsesloven § 4 krever imidlertid at kravet skal avvikes i *alle tilfeller* der det er uforholdsmessig. Dette må komme frem tydeligere i forskriftsbestemmelsen.

C.5. Konsekvensen av å stille et ulovlig krav

Er krav om *ti prosent og alltid minst en person* vil uansett anses for å utgjøre en «standard». Dersom oppdragsgivere inntar kravet i sine standardkontrakter, uten at det foretas en konkret vurdering, foreligger det en risiko for at oppdragsgivere vil oppstille uforholdsmessige lærling krav. Dette vil også kunne skape problemer ved kontrakts gjennomføringen. Vi anbefaler derfor at kravet modifiseres.

Manglende overholdelse av kontraktsvilkår, enten ved at det aksepteres en endring eller at oppdragsgiver unnlater å følge opp kravet, vil kunne medføre at kontrakten anses vesentlig endret. Klagenemnda har tidligere vurdert om manglende overholdelse av krav til lærlinger medfører at det foreligger en vesentlig endring av en kontrakt og dermed en ulovlig direkte anskaffelse. I klagenemndas avgjørelse 2017/344 premiss (34) fremholdt nemnda utgangspunktet om at:

«For at en leverandørs mislighold av kontrakten skal kunne anses som en ulovlig direkte anskaffelse forutsetter det imidlertid at oppdragsgivers oppfølging av kontrakten har vært mangelfull, og at dette må kunne likestilles med at kontrakten er vesentlig endret, jf. Klagenemndas avgjørelse i sak 2015/27 premiss (39) flg.»

d) Vil forslaget kunne bidra til en helhetlig fagutdanning fram til fagbrev, og avhjelpe lærlingemangelen der det er et problem?

Flere fylker har læreplassgaranti i sammen med LO og NHO. Men for at en elev skal få garantert en læreplass, må hen ha karakteren 3 i programfag, og bestått i de andre fagene. Mange får læreplass gjennom denne garantiordningen, men for elever med lavere karakterer eller stryk i noen fag, så faller du utenfor denne læreplassgarantien. Det betyr at mange av elevene som ikke har fått læreplass, ikke har gode nok karakterer og blir ikke oppfattet som kvalifisert. Denne forskriftsendringen vil ikke hjelpe alle de elevene det gjelder for.

KS savner en omtale av denne problematikken og hva departementene vil gjøre for å bidra til en helhetlig fagutdanning, fram til fagbrev for flere elever for å avhjelpe lærlingemangelen, der det er stort behov. Hvilken strategi har departementene for å tilpasse utdanningssystemet til de elevene vi faktisk har?

e) Hvordan vil regelendringen slå ut i behovet for eventuelt flere eller færre læreplasser i de enkelte lærefagene?

Det er vanskelig å forutse om en slik regelendring vil bidra til flere eller færre læreplasser i de enkelte lærefagene. En analyse i forkant om mulige konsekvenser ved en regelendring, kunne med fordel ha vært gjennomført.

f) I hvilken grad vil forslaget føre til merarbeid for oppdragsgiver og oppdragstaker?

Vi vurderer det slik at forslaget vil føre til betydelig merarbeid for oppdragsgiver.

For det første vil det være vanskelig å vurdere hvilke spesifikke fagområder kontrakten omfatter og dermed hvor det skal stilles krav til lærlinger. Det kan ikke forventes at offentlige oppdragsgivere skal inneha kompetanse om hvilke spesifikke fagområder kontrakten omfatter.

Det vises i den forbindelse til høringsnotatet hvor det kommer frem at:

«Evalueringsrapporten fra Oslo Economics viser at det er vanskelig for oppdragsgivere å vurdere hvilke bransjer som har et særlig behov. Oppdragsgivere oppgir at dette fører til uklarheter ved klausulen og betydelig merarbeid.»

Vi kan ikke se at det blir enklere for oppdragsgiver å vurdere dette når man nå i tillegg skal gå inn å se på de ulike fagområdene.

For det andre vil det være vanskelig å vurdere om kravet til 10 prosent lærling og at en lærling alltid skal delta i kontraktsarbeidet, er forholdsmessig i den enkelte kontrakt. Det vil også være vanskelig å vurdere hvordan kravet eventuelt må justeres.

Vurderingen etter bestemmelsens andre og tredje ledd, skal gjøres i forkant av kunngjøringen. Det er særlig vanskelig for oppdragsgiver å kunne vurdere når det er forholdsmessig å stille krav om at alltid en lærling skal delta i arbeidet. Oppdragsgiver sitter neppe på helhetlig oversikt over når det er uforholdsmessig etter kontraktens innhold og omfang, eller om arbeidets art er av en slik karakter at det er forholdsmessig at det alltid er en lærling til stede, ref. eksempelet over om rammeavtaler. Dessuten vil behovet for lærlinger kunne variere over tid, så et krav som var forholdsmessig ved kontraktsinngåelse vil kunne være uforholdsmessig å overholde etter to år.

Som det kommer frem i høringsnotatet viser evalueringen til Oslo Economics at manglende kontroll og oppfølging er en risiko for at dagens krav om bruk av lærlinger ikke følges. Når kravet nå foreslås skjerpet ytterligere og blir enda vanskeligere å oppfylle, vil kontraktsoppfølgingen også bli vanskeligere og mer byrdefull for oppdragsgivere.

Det vil være vanskelig å vurdere, samt få oversikt over når og hvorfor det ikke var lærlinger til stede under de ulike delene av kontraktsarbeidet, samt å kontrollere dokumentasjon som eventuelt viser at leverandøren har forsøkt å inngå kontrakter uten å lykkes etter forskriften § 9.

g) Hvilke tiltak kan mest effektivt styrke oppdragsgivernes kontraktsoppfølging av bestemmelser som skal styrke det seriøse arbeidslivet, herunder dette forslaget om fornyet lærlingeklausul?

For å sikre mest mulig effektiv oppfølging av seriøsitetsbestemmelser er det viktig at regjeringen får på plass elektronisk verktøy og samordner informasjonen som skal følges opp.

For kommuner som benytter elektronisk timeregisteringssystem vil det være enklere å følge opp at kravet om 10 prosent er oppfylt, og om det er en lærling til stede. Dersom innsamling av data må gjøres manuelt vil det være en særlig stor arbeidsbyrde.

Som det fremgår over vil det uansett være vanskelig å vurdere, samt få oversikt over når og hvorfor det ikke var lærlinger til stede under de ulike delene av kontraktsarbeidet, samt å kontrollere dokumentasjon som eventuelt viser at leverandøren har forsøkt å inngå kontrakter uten å lykkes etter forskriften § 9.

h) Kan ytterligere forenkling oppnås ved justering av forslaget, i så fall hvordan?

Vi mener at et kravet om at det alltid er en lærling til stede fort blir uforholdsmessig, samt vanskelig å kontrollere og vurdere om det vil være uforholdsmessig i den enkelte kontrakt. Videre mener vi det fort vil bli uforholdsmessig å kreve 10 prosent lærlinger i alle fag.

I de omfrente seriøsitetsbestemmelsene som er utarbeidet av BNL, Fellesforbundet, KS og DFØ er følgende formulering inntatt:

«Det er et krav at leverandører er tilknyttet en lærlingordning og at en eller flere lærlinger deltar i utførelsen av kontraktarbeidet innenfor bygg- og anleggsganene, jf. forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.

For denne kontrakten gjelder i tillegg følgende: *[Byggherren må i den enkelte konkurranse vurdere om tilleggskravet i dette avsnittet (7 %) er forholdsmessig. Dersom kravet ikke er forholdsmessig må dette avsnittet slettes eller prosentsetningen endres. I enkelte kontrakter kan det også være aktuelt å stille et strengere prosentkrav.]* Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum 7 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsganene samlet (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) utføres av lærlinger, jf. opplæringslova § 4-1. Kravet kan delvis oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5.»

Dersom det er ønskelig å innta et prosentkrav i stedet for dagens krav, kan kravet i § 6 (1) eventuelt endres slik:

«Oppdragsgiver skal i sine kontrakter stille krav om at leverandører er tilknyttet en lærlingordning, og at en eller flere lærlinger deltar i utførelsen av kontraktarbeidet. Ved utførelsen av arbeidet skal minimum 10 % av arbeidede timer innenfor bygge- og anleggsganene samlet utføres av lærlinger.»

Bestemmelsen sikrer større fleksibilitet for leverandør mht. hvordan kravet oppfylles, og må ikke bare knytte til seg underleverandører som er lærling bedrifter. Videre er det enklere for oppdragsgiver å kontrollere kravet.

Med hilsen

Helge Eide
Fung. Administrerende direktør

Tor Arne Gangsø
Områdedirektør Arbeidsliv

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur